

УСТРОЙСТВЕН ПРАВИЛНИК на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С правилника се определят дейността, структурата, функциите, организацията на работа и числеността на персонала на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ГД ГВА).

Чл. 2. Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ изпълнява регулаторни и контролни функции в областта на гражданското въздухоплаване.

Чл. 3. Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ е юридическо лице със седалище в София и е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на транспорта и съобщенията.

Чл. 4. (1) Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ изпълнява функциите на гражданска въздухоплавателна администрация в съответствие с международните договори в областта на гражданското въздухоплаване, страна по които е Република България.

(2) Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ е национален надзорен орган по отношение на безопасната и ефективна работа на доставчика на аеронавигационно обслужване.

Чл. 5. Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ има емблема, сух и мокър печат с надпис: „Република България, Министерство на транспорта и съобщенията, ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“, на английски език: „Republic of Bulgaria, Ministry of Transport and Communications, Civil aviation administration“.

Глава втора СТРУКТУРА И ДЕЙНОСТ

Чл. 6. (1) Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ се управлява и представлява от главен директор, който в изпълнение на своите правомощия издава индивидуални административни актове и задължителни указания и разпореждания в съответствие с действащото законодателство.

(2) Главният директор се назначава от и е пряко подчинен на министъра на транспорта и съобщенията.

(3) Главният директор осъществява своите правомощия, като:

1. организира, ръководи, контролира и отговаря за дейността на ГД ГВА, изготвя анализи и предлага проекти на решения на министъра на транспорта и съобщенията;

2. отчита своята работа пред министъра на транспорта и съобщенията и носи отговорност за своевременното събиране на приходите и целесъобразното и законосъобразното разходване на бюджетните средства;

3. контролира спазването на Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ) и на подзаконовите нормативни актове, като издава задължителни предписания в предвидените от закона случаи;

4. организира и участва в разработването на нормативни актове в областта на гражданското въздухоплаване;

5. утвърждава длъжностното и поименното щатно разписание на ГД ГВА;

6. издава заповеди, свързани със служебните и трудовите правоотношения на служителите на ГД ГВА;

7. организира дейностите по управление на качеството, като определя със заповед длъжностни лица за наблюдение на съответствието с нормативните изисквания по отношение на безопасност, качество и информационна сигурност;

8. налага административни наказания или принудителни административни мерки, прекратява, спира, отнема или ограничава правата, произтичащи от издадените лицензи, разрешения, разрешителни, свидетелства, удостоверения и одобрения;

9. прави предложение до министъра на транспорта и съобщенията за изменение и допълнение на Тарифа № 5 за таксите, които се събират в системата на Министерството на транспорта и съобщенията, одобрена с Постановление № 81 на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 41 от 2000 г.; попр., бр. 54 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2000 г., бр. 18, 47, 62 и 104 от 2021 г., бр. 49, 68 и 71 от 2002 г., бр. 17 от 2003 г., бр. 101 и 105 от 2005 г., бр. 77 и 105 от 2006 г.; изм., бр. 38 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 64, 78 и 79 от 2008 г., бр. 100 от 2009 г., бр. 64 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 96 от 2011 г.; изм., бр. 67 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 45 от 2014 г.; доп., бр. 59 от 2016 г. и бр. 36 и 53 от 2022 г.);

10. прави предложение, съгласувано със заинтересованите страни, за актуализиране на Националния план за безопасност в гражданското въздухоплаване и на Националната програма за безопасност в гражданското въздухоплаване и ги предоставя за одобрение от министъра на транспорта и съобщенията;

11. участва в разработването на проекти на международни договори в областта на гражданското въздухоплаване;

12. организира и ръководи дейностите по разследването на инциденти, когато разследването не се провежда от Националния борд за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт (НБРПВВЖТ);

13. управлява системата за търсене и спасяване при авиационно произшествие и организира и ръководи дейността на съвместния авиационен и морски координационен център за търсене и спасяване по отношение на търпящи бедствие въздухоплавателни средства на територията на Република България, както и в определени с международни споразумения райони за търсене и спасяване в открито море, самостоятелно или съвместно с морските центрове за търсене и спасяване и централните за търсене и спасяване при авиационни произшествия на съседните държави;

14. сключва договори, свързани с дейността на ГД ГВА;

15. предлага за утвърждаване бюджета на ГД ГВА и съгласува програмите за необходимите разходи за погасяване на получените кредити, за инвестиционни разходи за развитие на инфраструктурата и разходите за издръжка на летищната администрация;

16. създава временни и постоянни съвети съгласувано с министъра на транспорта и съобщенията;

17. създава и участва в работни групи и комисии;

18. осигурява контрол за безопасна и ефективна работа на доставчиците на аеронавигационно обслужване, предоставящи услуги в обслужваното въздушно пространство на Република България;

19. извършва надзор на доставчика на аеронавигационно обслужване за съответствие с изискванията, при които е издадено свидетелството;

20. осъществява сътрудничество с националните надзорни органи на други държави с цел осигуряване на надзор на доставчиците на аеронавигационно обслужване, предоставящи услуги в обслужваното въздушно пространство на Република България;

21. упражнява контрол и надзор за изпълнение на изискванията, стандартите и целите на системата за търсене и спасяване при авиационно произшествие;

22. участва в ръководството на Съвета за управление на въздушното пространство;

23. определя условията и реда за скачането с парашут и изхвърлянето на товари с парашут от въздухоплавателни средства в контролираното въздушно пространство или над населени места, с изключение на случаите по чл. 60, ал. 2 от ЗГВ;

24. изпълнява и други функции, предвидени в нормативен акт.

(4) Главният директор или оправомощено от него лице издава, отнема, ограничава правата или спира временно действието на правата по лицензи, разрешения, свидетелства, удостоверения и одобрения в предвидените случаи в нормативната уредба на Европейския съюз в областта на гражданското въздухоплаване, ЗГВ и в издадените въз основа на него подзаконови актове.

(5) При отсъствие на главния директор функциите му се изпълняват от определен от него със заповед за всеки отделен случай ръководен служител на администрацията.

Чл. 7. (1) Дейността на ГД ГВА се извършва от обща и специализирана администрация, организирани в три дирекции, които подпомагат главния директор при осъществяване на правомощията му, осигуряват технически дейността му и извършват дейности по административното обслужване на гражданите и юридическите лица.

(2) Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ е с обща численост на персонала 111 щатни бройки и има следната структура:

1. главен директор – 1;
2. главен секретар – 1;
3. дирекция „Административни, правни и финансови дейности“ – 20;
4. дирекция „Авиационна безопасност“ – 44;
5. дирекция „Аеронавигационно осигуряване, летища и авиационна сигурност“ – 45.

Чл. 8. (1) Административното ръководство на ГД ГВА се осъществява от главен секретар, който се назначава от главния директор.

(2) Главният секретар ръководи, координира и контролира дейността на администрацията в изпълнение на законовите разпоредения на главния директор на ГД ГВА за точното спазване на нормативните актове. Главният секретар:

1. осигурява организационната връзка между главния директор и административните звена в ГД ГВА, както и между административните звена;
2. организира разпределянето на задачите за изпълнение между административните звена на ГД ГВА;
3. осигурява необходимите условия за нормална и ефективна работа на административните звена на ГД ГВА на организационно и техническо равнище;
4. контролира изпълнението на възложените на администрацията задачи;
5. контролира и отговаря за работата с документите и за съхраняването им;
6. утвърждава длъжностните характеристики;
7. осигурява цялостната организация по провеждане атестирането на служителите в администрацията на ГД ГВА и обучението на персонала във връзка с прилагането на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация, приета с Постановление № 129 на Министерския съвет от 2012 г. (обн., ДВ, бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 27 от 2013 г., бр. 93 и 97 от 2019 г., бр. 9 и 105 от 2020 г. и бр. 29 от 2021 г.);
8. участва в подготовката на проекта на бюджет на ГД ГВА;
9. организира ползването на недвижими имоти и движими вещи – частна държавна собственост, предоставени на ГД ГВА;
10. изготвя ежегоден доклад за състоянието на администрацията и го представя на главния директор;
11. изпълнява и други функции, произтичащи от нормативен акт, или задачи, възложени му от главния директор.

Чл. 9. (1) Служителите на ГД ГВА се назначават от главния директор на ГД ГВА.

(2) Правата и задълженията на служителите на ГД ГВА се определят с този правилник и съответните законови и подзаконови нормативни актове, както и с длъжностните характеристики, утвърдени от главния секретар на ГД ГВА.

Чл. 10. Контролната дейност на ГД ГВА се осъществява от инспектори по въздухоплаване по смисъла на ЗГВ.

Чл. 11. (1) Дейността на ГД ГВА се осъществява съгласно изискванията на международните договори в областта на гражданското въздухоплаване, страна по които е Република България, правото на Европейския съюз в областта на гражданското въздухоплаване, ЗГВ и издадените въз основа на него правни актове, както и актовете на министъра на транспорта и съобщенията.

(2) Компетентността на ГД ГВА се разпростира върху:

1. гражданското въздухоплаване и въздушното пространство на Република България, включително над вътрешните и териториалните ѝ води, както и в определени с международни споразумения райони за търсене и спасяване в открито море, самостоятелно или съвместно с морските центрове за търсене и спасяване и центрoвете за търсене и спасяване при авиационни произшествия на съседните държави;

2. регистрираните в Република България граждански въздухоплавателни средства и техните екипажи и чуждестранни въздухоплавателни средства, които кацат на летища на територията на Република България при извършване на инспекции;

3. физическите и юридическите лица, извършващи на територията на страната и в чужбина дейности, регламентирани от нормативната уредба на Европейския съюз в областта на гражданското въздухоплаване с граждански, въздухоплавателни средства, аеронавигационни и други съоръжения, независимо от собствеността им, ЗГВ и актовете по прилагането му;

4. радиочестотния спектър, разпределен за гражданското въздухоплаване.

Глава трета

ОБЩА АДМИНИСТРАЦИЯ

Чл. 12. (1) Общата администрация изпълнява функции по осигуряването на дейността на главния директор на ГД ГВА и на специализираната администрация за:

1. финансово-стопанско осигуряване;
2. човешки ресурси;
3. административно и техническо осигуряване;
4. информационно обслужване;
5. деловодно обслужване;
6. управление на собствеността;
7. правно осигуряване.

(2) Общата администрация е организирана в дирекция „Административни, правни и финансови дейности“ и изпълнява следните дейности:

1. организира и контролира финансовата дейност, счетоводната отчетност и вътрешния финансов контрол;

2. изготвя проекта на бюджет на ГД ГВА;

3. изготвя счетоводните отчети и следи за правилното разходване на средствата съгласно утвърдения бюджет;

4. подпомага главния директор в управлението на финансовите ресурси, като:

а) координира процеса по отчитане на системата за финансово управление и контрол;

б) осъществява проверки преди вземане на решения за поемане на задължения или за извършване на разходи;

5. оказва съдействие на главния директор по прилагането на Закона за обществените поръчки;

6. организира и участва в годишната инвентаризация;

7. организира и контролира административното обслужване;

8. организира и контролира деловодната дейност, в т.ч. документооборот, архив и съхраняване на ведомствените документи;

9. организира и контролира правилното използване, стопанисване и управление на собствеността на ГД ГВА;

10. организира функционирането и поддържа автоматизираната информационна инфраструктура на главната дирекция – локални мрежи, комуникационно оборудване, компютърна техника и софтуер;

11. поддържа и осъвременява при необходимост официалната интернет страница на ГД ГВА;

12. организира и осъществява материално-техническото снабдяване на главната дирекция с оборудване, резервни части и консумативи, като планира, осигурява и контролира финансовото обезпечаване на дирекциите от специализираната администрация;

13. организира кадровото и финансовото осигуряване, отговаря за кариерното развитие на служителите на ГД ГВА и тяхното обучение;

14. организира и реализира цялостната дейност по трудовите и служебните правоотношения в администрацията;

15. в качеството си на орган по статистиката по смисъла на чл. 3, ал. 2 от Закона за статистиката като част от Националната статистическа система събира, обработва, съхранява, анализира и разпространява статистическа информация за гражданското въздухоплаване в Република България;

16. оказва правно съдействие на ръководството на администрацията за законосъобразното изпълнение на нейните функции;

17. участва в разработването на проекти на нормативни актове;

18. осъществява процесуалното представителство на ГД ГВА;

19. изготвя договори във връзка с дейността на ГД ГВА и предприема действия в случай на констатирано неизпълнение на същите;

20. извършва проверка на възложени за съгласуване индивидуални административни актове по отношение на тяхната законосъобразност;

21. организира и осъществява дейностите по глава X „В“ от ЗГВ „Процедура за определяне размера на летищните такси на летище с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или на летище с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България“;

22. разработва и предлага решения на правни проблеми, свързани с дейността на ГД ГВА;

23. изразява становища по законосъобразност в процедури за издаване на лицензи на въздушни превозвачи, свидетелства на авиационни оператори, авиационни учебни центрове, лицензи на летищни оператори и оператори по наземно обслужване, организации по техническо обслужване и ремонт на авиационна техника;

24. изразява становища по законосъобразност в комисии, извършващи конкурси за назначаване на въздушни превозвачи с цел експлоатация на линии за търговски въздушен превоз по Наредба № 847 от 15 януари 2010 г. за въвеждане на национална процедура за достъп до пазара на въздушни превозвачи на Общността, установени в Република България, по въздушни линии, договорени съгласно международни договори на Република България с държави извън Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 8 от 2010 г.; попр., бр. 11 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 7 от 2017 г. и бр. 91 от 2021 г.);

25. отговаря за законосъобразното съставяне на заповеди и трудови договори, свързани с възникване, изменение, прекратяване на служебните и трудовите правоотношения с работниците и служителите, на заповедите за дисциплинарни наказания и за търсене на имуществена отговорност от виновните длъжностни лица;

26. изготвя наказателни постановления и изразява становища за търсене на административно-наказателна отговорност от виновните лица по Закона за административните нарушения и наказания;

27. отговаря на въпроси по компетентност, отправени от други администрации, юридически лица и граждани;

28. подпомага главния директор при разглеждането и произнасянето по жалбите на пътниците съгласно ЗГВ и Регламент № 261 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91;

29. изпълнява и други функции, предвидени в нормативен акт.

Глава четвърта

СПЕЦИАЛИЗИРАНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Чл. 13. (1) Специализираната администрация подпомага и осигурява осъществяването на правомощията на главния директор на ГД ГВА.

(2) Специализираната администрация е организирана в дирекция „Авиационна безопасност“ и „Аеронавигационно осигуряване, летища и авиационна сигурност“.

(3) Дирекция „Авиационна безопасност“ изпълнява следните дейности в направления летателна експлоатация, лицензиране, летателна годност на гражданските въздухоплавателни средства, безпилотни летателни системи, международна дейност и иновации:

1. изготвя експертни становища, доклади, анализи и препоръки по въпроси, свързани с осигуряването на необходимото равнище на безопасност на гражданското въздухоплаване;

2. участва в подготовката на проекти на подзаконовни нормативни актове в областта на гражданското въздухоплаване, както и спецификации, указания, правила и процедури, в частта, свързана с летателна експлоатация, лицензиране, летателна годност на гражданските въздухоплавателни средства, безпилотни летателни системи, международна дейност и иновации;

3. извършва необходимите действия в съответствие с компетентността на ГД ГВА, свързани с контрол, издаване, отнемане или спиране на лицензи, разрешения, разрешителни, свидетелства, удостоверения, одобрения, атестации и сертификати по отношение на направленията в дирекцията;

4. контролира гражданското въздухоплаване и гражданските въздухоплавателни средства, организациите за обучение и авиационните оператори, лицата по чл. 119е от ЗГВ, авиомедицинските центрове, авиомедицинските експерти, авиационните учебни центрове, авиомедицинските експерти, изпитните езикови центрове, авиационния персонал, организациите за техническо обслужване и организациите, свързани с поддържането на летателната годност;

5. утвърждава и контролира изпълнението на актове, които уреждат подготовката, организацията, провеждането и отчитането на въздухоплавателната дейност, технологични и технически документи, програми, планове, доклади и анализи в съответствие с изискванията на ЗГВ и подзаконовите нормативни актове;

6. в съответствие с компетентността по направленията в дирекцията разследва инциденти, когато разследването не се провежда от НБРПВВЖТ, като контролира и ръководи авиационните субекти, които надзирава и които са въвели системи за управление на безопасността, своевременно да са изготвили анализите на авиационните събития;

7. води регистри в случаите, предвидени от закон;

8. организира и осъществява цялостната дейност по лицензиране на въздушните превозвачи;

9. контролира физическите и юридическите лица във връзка с икономическите аспекти на безопасността в гражданското въздухоплаване;

10. изготвя и издава бюлетини по безопасност, заповеди и други документи, които подпомагат дейността на ГД ГВА и авиационната индустрия;

11. организира и осъществява дейността на ГД ГВА във връзка с изпълнението на задълженията, произтичащи от международните договори, страна по които е Република България, и членството ѝ в организации в областта на гражданското въздухоплаване;

12. координира конкретното изпълнение от ГД ГВА на задълженията, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз и специализираните международни организации;

13. организира и изпълнява дейности по осигуряването на достъпа до пазара на въздушни превозвачи;

14. защитава икономическите и търговските интереси на българските потребители и авиационни оператори по отношение на практиката и политиката на прилагане на едностранни ограничителни търговски или икономически действия, като при необходимост прави предложения пред министъра на транспорта и съобщенията за въвеждане при всеки един конкретен случай на подходящи мерки;

15. разработва предложения до министъра на транспорта и съобщенията за сключване, присъединяване, ратифициране, денонсиране и изменение на международни договори в областта на гражданското въздухоплаване и за членство и участие в специализирани международни организации и инициативи;

16. издава разрешения за полети в съответствие с приложимото право на Европейския съюз, ЗГВ и подзаконовите нормативни актове по прилагането му;

17. регулира безопасния превоз на опасни товари по въздуха в съответствие с международните и националните нормативни актове;

18. подпомага участието на българската страна в работата на органите на Съвета на Европейския съюз по законодателни предложения и други разглеждани въпроси в областта на гражданското въздухоплаване;

19. обработва и поддържа информация за географските зони на безпилотни летателни системи, с които се установяват определени условия за полетите на безпилотни летателни системи на територията на страната;

20. извършва необходимите действия в съответствие с компетентността на ГД ГВА по отношение на експлоатацията на безпилотни летателни системи в специфичната и неограничена категория;

21. извършва проверки и предлага становища на главния директор във връзка с издаване на свидетелство на кандидатите за доставчици на обслужване за U-space и когато са определени такива единствени доставчици на общо информационно обслужване и участва в проверки на тези доставчици за установяване на съответствие с изискванията, при които е издадено свидетелството.

(4) Дирекция „Аеронавигационно осигуряване, летища и авиационна сигурност“ изпълнява следните дейности в направления летища, летищни и наземни оператори, аеронавигационно осигуряване, търсене и спасяване и авиационна сигурност:

1. извършва необходимите действия в съответствие с компетентността на ГД ГВА, свързани с контрол, издаване, отнемане или спиране на лицензи, разрешения, разрешителни, свидетелства, удостоверения, одобрения, атестации и сертификати по отношение дейността на аеронавигационното обслужване, търсенето и спасяването при авиационни произшествия, летищно и наземно обслужване и авиационна сигурност;

2. осъществява координация между ведомствата и юридическите лица в областта на гражданското въздухоплаване във връзка със сигурността на полетите и във връзка с безопасността им в частта на аеронавигационното осигуряване, летищното и наземното обслужване;

3. изготвя проекти на подзаконовни нормативни актове, експертни становища, доклади, анализи и препоръки по въпроси, свързани с постигане на сигурност в гражданското въздухоплаване, както и по въпроси, касаещи постигане на безопасност в частта на аеронавигационното осигуряване, летищното и наземното обслужване;

4. организира и изпълнява дейности по одобряване на промените в Сборника за аеронавигационна информация и публикация на Република България;

5. контролира аеронавигационните и други съоръжения, свързани с гражданското въздухоплаване;

6. осъществява координация между ведомствата и юридическите лица в областта на безопасността на полетите, аеронавигационното обслужване, търсенето и спасяването при авиационни произшествия в гражданското въздухоплаване;

7. извършва проверки за безопасна и ефективна работа на доставчиците на аеронавигационно обслужване, предоставящи услуги в обслужваното въздушно пространство на Република България;

8. извършва проверки и подготвя становища на главния директор във връзка с издаване на свидетелство за извършване на аеронавигационно обслужване на кандидатите за доставчици на аеронавигационно обслужване за всеки тип аеронавигационни услуги;

9. участва в проверки на доставчика на аеронавигационно обслужване за съответствие с изискванията, при които е издадено свидетелството;

10. изготвя становища до главния директор във връзка с признаването на свидетелства за извършване на аеронавигационно обслужване, издадени от чужди национални органи за контрол за осигуряване на аеронавигационно обслужване;

11. изготвя мотивирано предложение за частично делегиране на функциите по осъществяване на проверки и контрол на доставчиците на аеронавигационно обслужване на чужди национални органи за контрол;

12. изготвя годишни доклади за дейността на ГД ГВА като национален надзорен орган по отношение на безопасната и ефективна работа на доставчиците на аеронавигационно обслужване;

13. участва в дейностите във връзка с осигуряването на безопасността в гражданското въздухоплаване, извършвани от ГД ГВА в качеството ѝ на компетентен орган по чл. 8, ал. 4 и 5 от

ЗГВ във връзка с чл. 7 и 8 от Регламент (ЕС) № 2018/1139 и Регламент (ЕС) № 376/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за докладване, анализ и последващи действия във връзка със събития в гражданското въздухоплаване, за изменение на Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2003/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на регламенти (ЕО) № 1321/2007 и (ЕО) № 1330/2007;

14. при денонощен режим на работа съвместно с Изпълнителна агенция „Морска администрация“ поддържа сили и средства в съвместния авиационен и морски координационен център за търсене и спасяване при авиационни произшествия, като в случаите на авиационни произшествия ръководи и координира операции по търсене и спасяване на човешки живот и оказва помощ на търпящи бедствие въздухоплавателни средства във въздушното пространство на Република България и на нейната територия, както и в българския морски отговорен район за търсене и спасяване при авиационни произшествия и във вътрешните водни пътища на Република България;

15. организира изпълнението на дейности и задачи, произтичащи от сключени споразумения за търсене и спасяване при авиационно произшествие;

16. подпомага главния директор при упражняване на контрол и надзор за изпълнение на изискванията, стандартите и целите на системата за търсене и спасяване при авиационно произшествие;

17. изготвя планове за организиране на учения, тренировки, симулации на авиационни произшествия съгласувано с участниците в системата за търсене и спасяване при авиационно произшествие;

18. при авиационни произшествия осъществява координация с центрове за търсене и спасяване на съседни държави;

19. изготвя становища и предложения до главния директор за подобряване ефективността на системата за търсене и спасяване при авиационно произшествие;

20. в съотвствие с компетентността по направленията в дирекцията разследва инциденти, когато разследването не се провежда от НБРПВВЖТ, като контролира и ръководи авиационните субекти, които надзирава и които са въвели системи за управление на безопасността, своевременно да са изготвили анализите на авиационните събития;

21. създава правила за независимо събиране, оценяване, обработване, анализиране и съхраняване на сведения за събития в съответствие с Регламент (ЕС) № 376/2014;

22. организира и координира използването на въздушното пространство за нуждите на гражданското въздухоплаване;

23. осигурява административно дейността на Съвета по управление на въздушното пространство;

24. организира и изпълнява дейности по лицензиране на оператори по наземно обслужване или самообслужване в съответствие с изискванията на приложимите регламенти на Европейския съюз, ЗГВ и подзаконовите нормативни актове;

25. контролира гражданските летища и други летищни съоръжения, както и самолетообслужващата техника;

26. подготвя предложения във връзка с издаването или отказа на разрешения за строителство на сгради, съоръжения, водоеми, сметища, надземни силнотоккови линии, кариерни ями и други подобни обекти в сервитутните зони и зоните на влияние на летищата;

27. координира ползването на радиотехническите средства за обслужване на въздушното движение и радиочестотния ресурс;

28. съгласува проектите за изграждане и реконструкция на сгради, съоръжения и други строителни работи на територията на летището на основата на приетия генерален план;

29. контролира експлоатационната годност на гражданските летища, както и на системите и съоръженията за обслужване на пътници, товарене и разтоварване на багажи и товари;

30. организира изпълнението на държавните задължения по отношение на системата за търсене и спасяване при авиационни произшествия, както и спазването на нормативните актове и планове за аварийно-спасителното осигуряване на полетите в районите на отговорност на летищата;

31. следи за спазването на технологиите по издадените лицензи за оператор по наземно обслужване или самообслужване с оглед постигане сигурността на полетите и предотвратяване на актове на незаконна намеса;

32. изисква необходимите данни, сведения, обяснения, оперативна и друга информация от съответните длъжностни лица, включително за правоспособността на персонала, както и всякаква друга информация, свързана със спазване на законодателството в областта на гражданското въздухоплаване;

33. дава задължителни писмени предписания за осигуряване спазването на нормативните актове в областта на въздухоплаването и гарантиране на сигурността и безопасността на гражданското въздухоплаване, с които се предписва отстраняване в определен срок на установени нарушения, свързани с безопасността на полетите;

34. контролира и координира дейности по експлоатацията, поддръжката и развитието на летателното поле, сградите и съоръженията;

35. осъществява координация между ведомствата и юридическите лица в областта на гражданското въздухоплаване във връзка със сигурността на полетите;

36. контролира действията на физическите и на юридическите лица във връзка със сигурността на гражданското въздухоплаване;

37. извършва контрол върху дейността на летищните оператори, въздушните превозвачи и субектите, определени в чл. 16к, ал. 1, т. 4, 5, 6 и 7 от ЗГВ, във връзка с нивото на изпълнение на мерките за киберсигурност;

38. контролира спазване на международните, европейските и националните правни актове в областта на сигурността на гражданското въздухоплаване;

39. поддържа единна база данни и издаване на идентификационни карти на летателните екипажи и пропуски на лица, които изпълняват служебните си задължения в зоните за сигурност, както и на моторни превозни средства – за достъп до зоните за сигурност на гражданските летища за обществено ползване;

40. координира действията при извънредни ситуации, свързани със сигурността на гражданското въздухоплаване;

41. координира прилагането на изискванията за опростяване на процедурите при обработка на въздухоплавателни средства, пътници, багажи, товари и поща;

42. извършва методическо ръководство на службите за сигурност и защита в гражданското въздухоплаване;

43. съобразно компетентността си участва в процеса по лицензиране на летищни оператори и субекти в гражданското въздухоплаване;

44. сертифицира служители по вътрешен контрол на качество, инструктори и служители по авиационна сигурност на оператори и субекти в гражданското въздухоплаване;

45. одобрява инструктори по авиационна сигурност;

46. дава статут на оператори и субекти по линия на сигурността и вписване в базата данни на Европейския съюз относно сигурността на веригата за доставки;

47. одобрява програми за сигурност на оператори и субекти на гражданското въздухоплаване;

48. одобрява планове за действие при актове на незаконна намеса в дейността на гражданското въздухоплаване;

49. одобрява програми за обучение на оператори и субекти;

50. съгласува проекти, схеми и зони на летищата за обществено ползване по линия на сигурността.

(5) Дирекциите от специализираната администрация подпомагат главния директор при прилагането на Закона за обществените поръчки.

(6) Дирекциите от специализираната администрация изпълняват и други функции, предвидени в нормативен акт.

(7) Дирекциите от специализираната администрация поддържат и развиват системата за управление на качеството в ГД ГВА, провеждането на нейната независима оценка и координират разработването, осъвременяването и прилагането на процедурите по качество в ГД ГВА.

Чл. 14. Главният директор на ГД ГВА съгласува, подготвя и предлага на министъра на транспорта и съобщенията за утвърждаване или одобряване:

1. проекти на нормативни актове, норми, правила и процедури в областта на гражданското въздухоплаване;
2. възлагане функциите на летищна администрация на летищен оператор;
3. предложения за допускане до работа в гражданското въздухоплаване на чужденци;
4. предложения във връзка с издаването на разрешения за строителство на сгради, съоръжения, водоеми, сметища, надземни силнотоккови линии, кариерни ями и други подобни обекти в сервитутните зони и зоните на влияние на летищата.

Чл. 15. Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ съвместно със съответните компетентни ведомства:

1. координира ползването на въздушното пространство на страната;
2. участва в дейностите по търсене и спасяване;
3. съгласува проектите за изграждане и реконструкция на сгради, съоръжения и други строителни работи на територията на летището на основата на приетия генерален план;
4. разработва, актуализира и контролира изпълнението на националната програма за сигурност в гражданското въздухоплаване съвместно със съпредседателите на Съвета за сигурност в гражданското въздухоплаване;
5. дава оценка на нивото на заплахата от незаконни действия и посегателства срещу гражданската авиация, набелязва и предлага адекватни мерки за сигурност;
6. осигурява надеждното функциониране на пропускателната система в летищата и други обекти на гражданската авиация;
7. организира и контролира прилагането на изискванията за опростяване на процедурите при обслужването на пътниците, обработката и обслужването на въздухоплавателни средства, багажи, товари и поща;
8. контролира изпълнението на плановете за действие при кризисни ситуации;
9. участва в подготовката на годишен доклад по Регламент (ЕО) № 2150/2005 на Комисията от 23 декември 2005 г. за установяване на общи правила за гъвкаво използване на въздушното пространство за прилагане на Концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство.

Глава пета

КОНТРОЛНИ ФУНКЦИИ

Чл. 16. Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ контролира гражданското въздухоплаване, гражданските летища, гражданските въздухоплавателни средства, аеронавигационните и други съоръжения, свързани с гражданското въздухоплаване, на територията на страната, независимо от собствеността им, като за целта упражнява контрол за:

1. спазването на нормативните актове, стандарти и правила по безопасността и сигурността на гражданското въздухоплаване;
2. летателната годност на въздухоплавателните средства на земята и във въздуха, извършва основни, периодични и извънредни технически прегледи и проверки;
3. изпълнението на държавните задължения по обслужването и осигуряването на въздушното движение;
4. експлоатационната годност на гражданските летища и съоръженията за навигация, както и на системите и съоръженията за обслужване на пътници, обслужване и осигуряване на въздухоплавателните средства, товарене и разтоварване на багажи и товари;

5. изпълнението на държавните задължения по отношение на системата за търсене и спасяване, както и спазването на нормативните актове и плановете за аварийно-спасителното осигуряване на полетите в районите на отговорност на летищата;

6. спазването на технологиите по издадените лицензи за оператор по наземно обслужване или самообслужване с оглед постигане сигурността на полетите и предотвратяване на актове на незаконна намеса;

7. надеждното функциониране на пропускателната система в летищата и други обекти на гражданската авиация;

8. спазването на изискванията за авиомедицинското освидетелстване на авиационния персонал.

Чл. 17. Главният директор на дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ контролира спазването на нормативните актове при подбора, подготовката и повишаването на квалификацията на авиационния персонал, като:

1. утвърждава учебните програми на авиационните учебни центрове;

2. съгласува програмите за обучение на висшия курс за подготовка на авиационни кадри;

3. определя длъжностите, свързани с безопасността на полетите и поддръжката на летателната годност на въздухоплавателните средства, които могат да се заемат само от лица с авиационно образование;

4. издава, преиздава, заменя, подменя и отнема свидетелства за правоспособност на авиационния персонал, както и вписва, потвърждава, възстановява и заличава класификационни класове в свидетелствата за правоспособност.

Глава шеста

ИНСПЕКТОРИ ПО ВЪЗДУХОПЛАВАНЕТО

Чл. 18. (1) Инспектори по въздухоплаването са лица, назначени от главния директор на ГД ГВА, упълномощени с правото да контролират спазването на актовете на правото на Европейския съюз, ЗГВ и издадените въз основа на него нормативни актове.

(2) Главният директор на ГД ГВА определя обхвата на контролните дейности на щатните инспектори по въздухоплаване, като се съобразява с тяхната професионална компетентност, квалификация и опит.

(3) Инспекторите по въздухоплаване притежават инспекторска карта, в която е указан обхватът на контролната им дейност. Картата се издава от главния директор на ГД ГВА.

Чл. 19. (1) На инспекторски длъжности в ГД ГВА се назначават служителите за следните цели:

1. за първоначално сертифициране и/или надзор на авиационни оператори, извършващи търговски въздушен транспорт с въздухоплавателни средства с MOPSC над 19 места или с MCTOM над 45 360 кг;

2. за първоначално сертифициране или надзор на авиационни оператори, извършващи търговски въздушен транспорт с въздухоплавателни средства с MOPSC от 19 места или по-малко;

3. за извършване на инспекции и сертифициране на лица, авиационни оператори (за изпълнение на търговски и специализирани операции), одобрени организации за обучение, декларирани организации за обучение, изпитни езикови центрове (органи за оценка на владеенето на език) и авиационни учебни центрове, както и на оперативни задачи по надзора за одобрение на програми за теоретично и летателно обучение в организации за обучение и проверка на летателните екипажи;

4. с права по лицензиране на авиационен персонал и за целите на инспектирането на летателните дейности извън търговския въздушен превоз;

5. за надзора на авиомедицински центрове, упълномощени преглеждащи лекари, специалист по трудова медицина и авиационен персонал в авиомедицински аспект;

6. за инспектирането в областта на летателната годност;

7. за инспектирането на летища и летищни дейности;

8. за инспектирането на управлението на въздушното движение, аеронавигационното обслужване, организацията, координацията и използването на въздушното пространство, както и други видове услуги във въздушното пространство;

9. за надзора на експлоатацията на безпилотни летателни системи;

10. за инспектирането на авиационната сигурност.

(2) На инспекторски длъжности в ГД ГВА се назначават лица, които притежават висше образование с образователно-квалификационна степен и професионален опит, определени в Класификатора на длъжностите в държавната администрация, в съответните регламенти и публикуваните към тях приемливи начини за съответствие (Acceptable Means of Compliance – AMC) и ръководен материал (Guidance Material), утвърдени с решение на генералния директор на Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз. Минималните и специфичните изисквания за заемане на длъжността относно степента на образованието, професионалната област на образованието, годините професионален опит, квалификации и компетентности се определят подробно с длъжностните характеристики, утвърдени от главния секретар на ГД ГВА, както и в съответните наръчници на инспекторите, утвърдени от главния директор на ГД ГВА.

Чл. 20. Главният директор на ГД ГВА утвърждава годишен план за летателно-методически, технически и технологически инспекции.

Чл. 21. (1) Инспекторите по въздухоплаване в съответствие с обхвата на контролната им дейност имат право:

1. на свободен достъп до контролираните от тях лица и обекти за извършване на проверки по сигурността и безопасността на въздухоплаването;

2. да изискват необходимите данни, сведения, обяснения, оперативна и друга информация от съответните длъжностни лица, включително за правоспособността на персонала, както и всякаква друга информация, свързана със спазване на законодателството в областта на гражданското въздухоплаване;

3. да съставят актове за административни нарушения по приложимите нормативни актове;

4. да дават задължителни писмени предписания за осигуряване спазването на нормативните актове в областта на въздухоплаването и гарантиране на сигурността и безопасността на гражданското въздухоплаване, с които предписват отстраняване в определен срок на установени нарушения, свързани с безопасността на полетите;

5. да правят предложения за спиране, прекратяване, отнемане и ограничаване на правата по издадените лицензи, разрешения, свидетелства, удостоверения и одобрения.

(2) Инспекторите по въздухоплаване са длъжни да:

1. съставят констативни протоколи за резултатите от проверките, към които прилагат събраните доказателства;

2. участват в разследване на авиационни инциденти, ако бъдат включени в съответната комисия;

3. проверяват съответствието с изискванията на нормативната уредба на Европейския съюз в областта на гражданското въздухоплаване и/или ЗГВ и издадените въз основа на него подзаконовни актове на издадени от физически и юридически лица документи по безопасността и сигурността на полетите, свързани със:

а) летателната и техническата експлоатация на въздухоплавателните средства, летища и летищни съоръжения и оборудване;

б) техническата експлоатация на съоръженията за управление и контрол на полетите;

4. поддържат и усъвършенстват подготовката и квалификацията си.

Чл. 22. (1) Поддържането на квалификацията на инспекторите по въздухоплаването се осъществява посредством курсове и обучения.

(2) Първоначалното обучение на инспекторите по въздухоплаването започва в срок не по-късно от един месец от назначаването им.

(3) Съдържанието на програмата и начинът на първоначалното обучение на инспекторите по въздухоплаване се утвърждават от главния директор на ГД ГВА със заповед.

(4) Актуализирането на съдържанието на програмата за първоначално обучение на инспекторите по въздухоплаването се извършва след доклад на съответния ръководител до главния директор на ГД ГВА.

(5) Лицата, назначени на инспекторски длъжности, придобиват инспекторски права след успешното приключване на съответното първоначално обучение, осъществено по програмата, съставена и утвърдена с оглед инспекционната дейност, която ще бъде извършвана.

Чл. 23. (1) При упражняване на правата си по контрол върху спазването на приложимите регламенти на Европейския съюз, както и на ЗГВ и издадените въз основа на него нормативни актове, инспекторите по въздухоплаването издават писмени предписания, в които се съдържат препоръки към проверяваните субекти.

(2) За установените административни нарушения на приложимите регламенти на Европейския съюз, както и на ЗГВ и актовете по неговото прилагане, инспекторите по въздухоплаването съставят актове, въз основа на които главният директор издава наказателни постановления по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Глава седма

ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА НА ГД ГВА

Чл. 24. (1) Административното ръководство на ГД ГВА се осъществява от главен секретар, назначен от главния директор, който:

1. осъществява административното ръководство в изпълнение на законовите разпореждания на главния директор;

2. ръководи, координира и контролира функционирането на ГД ГВА за точното спазване на нормативните актове.

(2) Ръководството на дирекциите се осъществява от директори, а непосредственото ръководство на отделите се осъществява от техните началници, които носят отговорност за точното и срочното изпълнение на конкретните задачи при осъществяване на функциите им.

(3) Директорите и началниците на отдели:

1. дават задължителни указания в рамките на своята компетентност;

2. разпределят работата и задълженията между служителите в дирекциите и отделите;

3. изготвят предложения до главния директор на главната дирекция относно подбора и разпределението на кадрите, повишаването на квалификацията, поощряването на служителите и налагането на наказания.

Чл. 25. (1) В главната дирекция работят лица по трудов договор и служебно правоотношение.

(2) Работното време на служителите е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица.

(3) Работното време по ал. 2 е от 07,30 ч. до 18,30 ч. с период на задължително присъствие от 10,00 ч. до 16,00 ч. при задължително отработване на нормалната продължителност на 8-часовия работен ден и с обедна почивка 30 минути между 12,00 ч. и 14,00 ч.

(4) Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ урежда с вътрешни правила и мерки начина на отчитане на присъствените часове и промените в началото и в края на работното време по ал. 3.

(5) Работа от разстояние се възлага само по изключение, като условията и редът за възлагане, изпълнение и контрол на работата от разстояние се определят със заповед на главния директор на ГД ГВА.

Чл. 26. (1) За изпълнение на определени задачи, свързани с дейността на главната дирекция, могат да бъдат назначавани извънщатни служители.

(2) Правата и задълженията на лицата по ал. 1 се определят в сключения с тях договор от главния директор.

Чл. 27. Пропускателният режим, документооборотът, противопожарната охрана и други специфични разпоредби, свързани с организацията на работа в ГД ГВА, се уреждат с вътрешни правила, инструкции и заповеди на главния директор на ГД ГВА.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Авиационните оператори са длъжни да включват в заданието за полет инспектори по въздухоплаване за изпълнение на контролни проверки, като разходите за командировка са за сметка на ГД ГВА.

§ 2. Авиационните оператори са длъжни при изпълнение на полетните им програми да включват в състава на летателните екипажи инспектори по въздухоплаване в съответствие с тяхната квалификация, като разходите за командировката са за сметка на оператора.

§ 3. Инспекторите по въздухоплаването при изпълнение на полетните задачи от летателната програма на авиационните оператори изпълняват и специфични функции с допълнителни задължения, изразяващи се в непосредствен контрол върху безопасната експлоатация на въздухоплавателните средства.

§ 4. Всички авиационни оператори, въздушни превозвачи, летищни оператори, оператори по наземно обслужване, Държавно предприятие „Ръководство на въздушното движение“, юридически и физически лица, лицензирани или кандидатстващи за лицензия за осъществяване на дейности, свързани с гражданското въздухоплаване, както и отделните длъжностни лица, участващи в осъществяването на дейност, свързана с гражданското въздухоплаване, са длъжни да оказват всякакво съдействие на ГД ГВА и инспекторите по въздухоплаване при изпълнение на служебните им задължения.

§ 5. Служителите от ГД ГВА задължително се застраховат срещу злополука и смърт при изпълнение на служебните им задължения.

§ 6. Финансирането и отчитането на дейността на ГД ГВА се извършват в съответствие с чл. 122в от Закона за гражданското въздухоплаване, свързаните с него подзаконовни нормативни актове и действащата в страната нормативна уредба.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 7. Правилникът се издава на основание чл. 8, ал. 3 от Закона за гражданското въздухоплаване и отменя Устройствения правилник на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (обн., ДВ, бр. 37 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 29 и 62 от 2000 г., бр. 90 от 2001 г., бр. 64 от 2003 г., бр. 77 от 2004 г., бр. 60 от 2006 г., бр. 44 от 2007 г., бр. 101 от 2009 г., бр. 29 от 2010 г., бр. 56 от 2012 г., бр. 6 и 53 от 2016 г. и бр. 63 от 2018 г.).

Министър: **Георги Гвоздейков**